

Na osnovu člana 38 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list RCG" br. 28/04, 27/06 i 78/06 i "Sl. list CG" br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14) i člana 8 Poslovnika Državne revizorske institucije („Sl. list CG“, br. 03/15), Senat Državne revizorske institucije na sjednici održanoj 15.10.2015. godine donio je

ETIČKI KODEKS ZA DRŽAVNE REVIZORE I DRUGE ZAPOSLENE U DRŽAVNOJ REVIZORSKOJ INSTITUCIJI

Poglavlje I:

Pojam i cilj Etičkog kodeksa

Etičkim kodeksom državnih revizora i drugih zaposlenih u Državnoj revizorskoj instituciji (u daljem tekstu: Kodeks) utvrđuju se etička načela, opšte prihvaćena pravila ponašanja i profesionalni standardi kojih su se dužni pridržavati javni funkcioneri, državni revizori i državni službenici i namještenici u Državnoj revizorskoj instituciji (u daljem tekstu: državni revizori i drugi zaposleni).

Ovaj kodeks primjenjuje se i na eksterne stručnjake angažovane u vršenju poslova iz nadležnosti Državne revizorske institucije (u daljem tekstu: Institucija).

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su poštovati i dosljedno primjenjivati Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji, ostale normativne akte Institucije, revizorske standarde Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI), INTOSAI Etički kodeks i ovaj kodeks.

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su primjenjivati i razvijati etička načela, opšte prihvaćena pravila ponašanja i profesionalne standarde definisane ovim kodeksom: integritet, poštenje, nezavisnost, objektivnost, nepristrasnost, politička neutralnost, sprječavanje konflikta interesa, profesionalna tajna, kompetentnost i profesionalno ponašanje.

Poglavlje II

Etička načela, opšte prihvaćena pravila ponašanja i profesionalni standardi

1. Integritet

Integritet je princip koji obavezuje državne revizore i druge zaposlene da izvršavaju svoje dužnosti odgovorno i savjesno pridržavajući se standarda profesionalnog ponašanja u odnosu sa subjektom revizije. Poštovanje principa integriteta ima za cilj unapređenje efikasnosti, transparentnosti, odgovornosti i dobrog rukovođenja u Instituciji.

Državni revizori i drugi zaposleni u svom radu dužni su pridržavati se najviših etičkih standarda i moralnih načela vodeći računa da ne povrijede svoj ugled i ugled Institucije.

Princip integriteta podrazumijeva da državni revizori i drugi zaposleni ne smiju svjesno učestvovati u bilo kakvim aktivnostima ili radnjama, koje bi mogle narušiti njihov integritet i dostojanstvo.

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su pridržavati se mjera sadržanih u Planu integriteta kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije u bilo kojoj radnoj aktivnosti.

2. Poštenje

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su pošteno obavljati svoj posao uz odgovornost za svoje postupke i odluke.

Načelo poštenja podrazumijeva da su državni revizori i drugi zaposleni dužni:

- uspostaviti odnos s drugim licima ili subjektom revizije na principu međusobnog uvažavanja i saradnje, poštujući principe nezavisnosti i nepristrasnosti;
- obavljati posao isključivo u javnom interesu, poštujući profesionalne i etičke standarde;
- savjesno i odgovorno koristiti materijalna i finansijska sredstva Institucije.

3. Nezavisnost, objektivnost i nepristrasnost

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su u svom radu poštovati principe nezavisnosti, objektivnosti i nepristrasnosti.

Nezavisnost, objektivnost i nepristrasnost državnih revizora i drugih zaposlenih ne smije biti ugrožena:

- ličnim interesima;
- spoljnim pritiscima ili uticajima;
- predrasudama;
- prethodnim zaposlenjem;
- ličnim ili finansijskim vezama koje mogu izazvati sukob interesa i dr.

Za slučaj da nezavisnost može biti ugrožena spoljnim pritiscima ili uticajima, državni revizor je dužan obavijestiti neposrednog rukovodioca u cilju nepristrasnog i objektivnog obavljanja svojih profesionalnih dužnosti.

Državni revizor ne smije zloupotrijebiti svoj položaj u cilju ostvarenja ličnih interesa. Državni revizor ne smije učestvovati u bilo kakvoj aktivnosti koja može umanjiti ili za koju se može pretpostaviti da će umanjiti nepristrasnost njegovog mišljenja i odluke. Državni revizor ne smije koristiti povoljnosti poslova koje vrši za ostvarivanje ličnih interesa.

Državni revizor ne smije dovesti u pitanje nepristrasnost u radu i dužan je otkloniti eventualno mogući ili stvarni konflikt interesa.

Državni revizor dužan je biti nezavisan i objektivan u odnosu na subjekte revizije i ostala treća lica u toku vršenja revizije. Državni revizor je dužan da revizorske nalaze bazira na mjerodavnim i valjanim dokazima prikupljenim u skladu s međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija. Državni revizor je dužan izraditi izvještaj o reviziji na tačan i objektivan način.

Državni revizor dužan je vršiti svoj posao bez predrasuda i diskriminacije.

Državni revizor ne smije u obavljanju revizorskih poslova vršiti diskriminaciju građana po osnovu: rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Državni revizor dužan je prije otpočinjanja svake predmetne revizije svojeručno potpisati Izjavu o nepristrasnosti i nezavisnosti i postupati u skladu sa Smjernicama o kontroli kvaliteta vršenja revizije.

Državni revizor dužan je dostaviti Izjavu o nepristrasnosti i nezavisnosti Etičkom odboru u roku od 3 dana.

Državni revizor će se izuzeti iz rada za slučaj da postoji opasnost ili sumnja da može biti ugrožena njegova nezavisnost, objektivnost ili nepristrasnost u skladu s članom 10 Smjernica o kontroli kvaliteta vršenja revizije. Načelnik u sektoru dužan je u roku od 24 sata predložiti novog člana revizorskog tima.

4. Politička neutralnost

Politička neutralnost podrazumijeva da su državni revizori i drugi zaposleni dužni održavati svoju nezavisnost od političkog uticaja u postupku revizije. U vršenju svojih profesionalnih dužnosti, državni revizor ne smije djelovati i ispoljavati svoje političko opredjeljenje.

Državni revizor dužan je vršiti svoje profesionalne dužnosti politički neutralno i nepristrasno u skladu sa javnim interesom.

Za slučaj da je državni revizor izložen političkom uticaju, dužan je odmah u pisanoj formi obavijestiti neposrednog rukovodioca.

5. Sprječavanje konflikta interesa

Državni revizor u svom radu ne smije dozvoliti da njegov privatni interes utiče na nepristrasno, objektivno i nezavisno obavljanje profesionalnih dužnosti.

Državni revizor ne smije koristiti vršenje poslova za sticanje imovinske ili neimovinske koristi za njega lično, porodicu, bliske rođake, prijatelje ili druga pravna ili fizička lica ili primati poklone veće vrijednosti.

Državni revizor ne smije pružati usluge subjektu revizije koje su upravljačkog karaktera. Za slučaj da državni revizor daje mišljenje ili pruža druge usluge izvan predmeta revizije, dužan je voditi računa da nije u sukobu interesa.

Za slučaj postojanja mogućeg konflikta interesa ili uticaja na nepristrasnost obavljanja dužnosti, državni revizor dužan je odmah obavijestiti u pisanoj formi neposrednog rukovodioca o svim okolnostima koje mogu dovesti do rizika od korupcije.

Neposredni rukovodilac dužan je preduzeti radnje i donijeti odluku kojim se izuzima državni revizor od vršenja posla iz kojeg može nastati konflikt interesa.

6. Profesionalna tajna

Državni revizori i drugi zaposleni ne smiju zloupotrijebiti podatke i informacije do kojih su došli u vršenju svojih poslova. Državni revizori i drugi zaposleni dužni su koristiti podatke i informacije u skladu sa zakonima i drugim propisima, aktima Institucije i datim ovlaštenjima.

Državni revizor dužan je čuvati dokumenta, podatke i informacije povjerljivog karaktera do kojih je došao u postupku vršenja revizije u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji.

Ukoliko Institucija u postupku revizije angažuje eksternog stručnjaka, ugovor o angažovanju eksternog stručnjaka mora sadržati klauzulu o povjerljivosti kojom se eksterni stručnjak obavezuje na čuvanje tajne o činjenicama i saznanjima iz postupka revizije.

Državni revizor ne smije otkrivati podatke i informacije do kojih je došao u postupku revizije bez odobrenja ili ukoliko ne postoji zakonsko ili profesionalno pravo objelodanjivanja. Državni revizor ne smije javno komentarisati rezultate ili nalaze revizije, ukoliko predmetna revizija nije okončana.

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su obezbijediti zaštitu i čuvanje tajnih podataka i podataka o ličnosti u skladu sa zakonom, bez obzira na način na koji su te podatke saznali. Tajnost podataka državni revizori i drugi zaposleni dužni su čuvati i po prestanku radnog odnosa u Instituciji, a najduže pet godina od dana prestanka radnog odnosa, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

7. Kompetentnost i profesionalno ponašanje

Institucija vrši prijem kadrova uzimajući u obzir stručnost, osposobljenost i profesionalno iskustvo kadra za vršenje poslova u njenoj nadležnosti kako bi izbjegla štete od angažovanja neadekvatnih kadrova.

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su sticati, održavati i usavršavati profesionalna znanja i vještine u cilju kompetentnog vršenja profesionalnih dužnosti. Usavršavanje teorijskih i praktičnih profesionalnih znanja i vještina državnih revizora i drugih zaposlenih sprovodiće se kroz programe internih i eksternih obuka.

Državni revizori i drugi zaposleni dužni su nesebično prenositi stečeno znanje i vještine saradnicima. Institucija je dužna organizovati obuke novozaposlenim državnim revizorima i drugim zaposlenima.

Državni revizori i drugi zaposleni ne smiju preduzimati bilo koju aktivnost za koju nijesu kompetentni kako ne bi narušili ugled njihove profesije.

Državni revizor dužan je vršiti reviziju s dužnom profesionalnom pažnjom, poštujući primjenjive standarde revizije, računovodstva, finansijskog poslovanja, uspostavljenih politika i najbolje prakse. Državni revizor dužan je dobro poznavati ustavne, pravne i institucionalne principe i standarde koji se primjenjuju u poslovanju subjekta revizije.

Poglavlje III – Etički odbor

Nadzor nad primjenom i praćenjem poštovanja ovog kodeksa u nadležnosti je Senata.

Senat Institucije imenuje Etički odbor, koji ima predsjednika i dva člana koji se imenuju iz reda zaposlenih, na period od dvije godine.

Poslovníkom o radu utvrđuje se način rada, postupanje i odlučivanje Etičkog odbora.

Etički odbor je nadležan da: daje mišljenje o pritužbama na ponašanje i rad državnih revizora i drugih zaposlenih u Instituciji; daje mišljenje u vezi s primjenom ovog kodeksa; inicira izmjene i dopune propisa u oblasti etike zaposlenih; promovise etičke standarde i pravila ponašanja u Instituciji.

Etički odbor ostvaruje saradnju sa Etičkim odborom formiranim od strane Vlade Crne Gore za oblast pravosuđa i državne uprave.

Poglavlje IV – Povreda Etičkog kodeksa

Senat je nadležan za tumačenje ovog kodeksa.

Zbog povrede etičkih načela i pravila ponašanja utvrđenih ovim kodeksom, državni revizori i drugi zaposleni, subjekti revizije, građani i druga zainteresovana pravna lica mogu se obratiti Etičkom odboru.

Povreda službene dužnosti, postupak i organi nadležni za postupanje u tom postupku uređeni su zakonom i drugim propisom u skladu sa zakonom.

Državni revizori i drugi zaposleni koji povrijede ovaj kodeks odgovaraju u skladu sa propisima kojima je uređen disciplinski postupak.

Poglavlje V – Prelazne i završne odredbe

Imenovanje predsjednika i članova Etičkog odbora izvršice se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog kodeksa.

Poslovníkom o radu Etičkog odbora donijeće se u roku od 30 dana od dana imenovanja Etičkog odbora.

Opšte prihvaćena pravila ponašanja, koja nijesu regulisana ovim kodeksom, regulišu se posebnim aktom Institucije.

Stupanjem na snagu ovog kodeksa prestaje da važi Etički kodeks državnih službenika i namještenika u Državnoj revizorskoj instituciji (DRI-SR br. 01-201, od 04. aprila 2006. godine).

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Institucije.

PREDSJEDNIK SENATA
Dr Milan Dabović

Broj: 4016-06-914/9
Podgorica, 16.10.2015. godine